

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında sərmayələrin qarşılıqlı qorunması və təşvihi haqqında" Sazişin təsdiq edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 4-cü bəndinə uyğun olaraq **qərara alır**:

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında sərmayələrin qarşılıqlı qorunması və təşvihi haqqında" 2011-ci il oktyabrın 25-də İzmir şəhərində imzalanmış Saziş təsdiq edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 dekabr 2011-ci il
№ 278-IVQ

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI HÖKUMƏTİ VƏ TÜRKİYƏ RESPUBLİKASI HÖKUMƏTİ ARASINDA SƏRMAYƏLƏRİN QARŞILIQLI QORUNMASI VƏ TƏŞVİHİ HAQQINDA SAZİŞ

PREAMBULA

Bundan sonra "Razılığa Gələn Tərəflər" adlandırılacaq, Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında bir Razılığa Gələn Tərəfin sərmayəçilərinin digər Razılığa Gələn tərəfin ərazisindəki sərmayəyə münasibətdə iqtisadi əməkdaşlığı gücləndirmək niyyətində olaraq,

Bu Saziş əsasında sərmayələrə tətbiq edilən rejimin kapital və texnologiya axınına, həmçinin Razılığa Gələn Tərəflərin inkişafına tökan verəcəyini qəbul edərək,

Sərmayələrə tətbiq edilən ədalətli və qərəzsiz rejimin stabil investisiya mühitini yaxşılaşdırılacağını, iqtisadi resursların məqsədarlı istifadəsini və həyat şəraitinin yaxşılaşdırılacağını qəbul edərək,

Bu məqsədlərə nail olmaq üçün beynəlxalq səviyyədə əmək hüququ ilə nizamlanan sağlamlıq, təhlükəsizlik və ətraf mühitin qorunması tədbirlərinə əngəl olmayacağına əmin olaraq,

Sərmayələrin təşvihi və qarşılıqlı qorunması üçün aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

MADDƏ 1

ANLAYIŞLAR

1. "Sərmayə" termini bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçisinin digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində uzunmüddətli icra əlaqələrin inkişaf məqsədilə, sonuncu Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin qanunvericiliyinə müvafiq olaraq birbaşa təsis və ya əldə edilən xüsusilə aşağıdakılar daxil olmaqla, lakin bununla məhdudlaşmayaraq, biznes fəaliyyəti ilə bağlı aktivlərin hər növü deməkdir:
 - a. daşınar və daşınmaz əmlak, və ya ipotekalar, girov hüquqları, girovlar, lizinqlər, uzufrukt və həmçinin əmlakın yerləşdiyi əraziyə gələn Razılığa Gələn Tərəfin qanunvericiliyinə uyğun olaraq bu kimi digər əşya hüquqları;
 - b. Təkrar investisiya edilmiş gəlirlər, pul tələbi və ya investisiya ilə bağlı maliyyə dəyəri olan digər hüquqlar;
 - c. paylar, səhmlər və ya şirkətdə iştirakın istənilən digər forması;
 - d. Razılığa Gələn Tərəflərin milli qanunvericiliklərinə uyğun olaraq, müəllif hüquqları, patentlər, sənaye nümunələri, sənaye sirləri, "qudvillər" və digər oxşar hüquqlar da daxil olmaqla əqli mülkiyyət hüquqları.
 - e. təbii ehtiyatların kəşfiyyatı, işlənməsi, çıxarılması və ya istismarı üzrə konsessiyalar da daxil olmaqla, qanun, kontrakt əsasında səlahiyyətli hakimiyyət orqanı tərəfindən verilən konsessiyalar.Ancaq, bu Sazişin müddəaları birja vasitəsilə hər hansı şirkətin 10%-dən az səhmlərini və səsvermə hüququnu əldə etməyə sərmayələri əhatə etmir. Aktivlərin sərmayə və ya yenidən sərmayə formasında edilən hər hansı bir dəyişiklik sərmayə kimi xarakterinə təsir etmir.
2. "Sərmayəçi" termini digər Razılığa gələn Tərəfin dövlət ərazisində bu dövlətin qanunvericiliyinə uyğun olaraq sərmayə qoyan şəxslərdir:
 - (a) Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin qanunlarına uyğun olaraq onun vətəndaşlığı statusu olan istənilən fiziki şəxs; və ya
 - (b) Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin qanunlarına müvafiq olaraq qeydiyyatdan keçmiş və ya yaradılmış və həmin Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində yerləşən və real biznes fəaliyyəti həyata keçirən korporasiyalar, şirkətlər, lakin ortaqlıqları; Həmin anlayış sərmayəni Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin heç bir diplomatik münasibəti olmayan dövlət vətəndaşlığına malik olan şəxsə məxsus olduğu və ya onun tərəfindən nəzarət edildiyi halda öz əksini tapmır.
3. "Gəlir" termininə sərmayələrdən əldə edilən məbləğlər və xüsusilə, lakin bununla məhdudlaşmayaraq, mənfəət, qonorollar, kənd təsəvvüf artımı, royaltilər, dividendlər, aid edilir;
4. "Ərazi" termini müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının ərazisini və Türkiyə Respublikasının ərazisini bildirir.

MADDƏ 2

SƏRMAYƏLƏRİN TƏSVİQİ VƏ QORUNMASI

1. Hər bir Razılığa gələn Tərəf öz qanunvericiliyinə uyğun olaraq öz dövlətinin ərazisində digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinə mümkün olduğu qədər sərmayələrini qəbul edəcəkdir.
2. Hər bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin sərmayələrinə münasibətdə beynəlxalq adət hüququnun xaricilərə münasibəti müəyyən etdiyi minimal standartlara uyğun şəkildə ədalətli və qərəzsiz rejim tətbiq ediləcək və onların tam və daimi müdafi təhlükəsizliyi təmin ediləcəkdir. Razılığa Gələn Tərəflərdən heç biri sərmayələrin idarə edilməsinə, saxlanmasına, istifadəsinə, onları faydalanmasına, əldə edilməsinə və ya satışına səbəbsiz, əsassız və ya ayrı-seçkilik yolu ilə xətdər yetirməyəcəkdir.

MADDƏ 3

SƏRMAYƏLƏRƏ MÜNASİBƏTDƏ REJİM

1. Hər bir Razılığa Gələn Tərəf digər Razılığa Gələn Tərəfin sərmayələrini, oxşar hallarda üçüncü dövlətin sərmayəçilərinin sərmayə tətbiq etdiyi rejimdən az əlverişli olmayan rejimlə qəbul edəcəkdir.
2. Bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisindəki sərmayələrinə münasibətdə, hallarda, sərmayələrin idarə edilməsi, saxlanması, istifadəsi, onlardan faydalanması, sidə edilməsi və ya satışı ilə əlaqədar. Qəbul Razılığa gələn Tərəfin öz sərmayəçilərinin və ya hər hansı üçüncü dövlətin sərmayəçilərinin qoyduğu sərmayələrə tətbiq etdiyi rejim (sərmayəçi üçün hansı daha əlverişlidir) az əlverişli olmayan rejim tətbiq ediləcəkdir.
3. Bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinə münasibətdə, oxşar hallarda, sərmayələrin idarə edilməsi, saxlanması, istifadəsi onlardan faydalanması və satılması ilə əlaqədar, digər Razılığa gələn Tərəf oxşar hallarda öz sərmayəçilərinə və ya hər hansı üçüncü dövlətin sərmayəçilərinə tətbiq etdiyi rejimdən (sərmayəçi üçün hansı daha əlverişlidir) az əlverişli olmayan rejim tətbiq ediləcəkdir.
4. Hər bir Razılığa gələn Tərəf, öz milli qanunvericiliyi çərçivəsində, sərmayəçinin seçimi ilə sərmayəçilərə əlaqədar rəhbər işçilər, menecerlərin, mütəxəssislərin və texniki heyətin işə qəbul edilməsi ilə bağlı ediləcək müdaxilələrə vicdanla baxacaqdır.
5. (a) Bu Sazişin müddəaları bir Razılığa gələn Tərəflərdən birinin üzv olduğu və ya ola biləcəyi tam və ya qismən vergitutmaya aid hər hansı beynəlxalq müqavilə və ya razılaşma, sərmayə ilə bağlı hər hansı beynəlxalq konvensiya və ya müqavilə əsasında hər hansı rejim, imtiyaz və ya güzəştin digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinə şamil etmək öhdəliyində olması kimi şərh edilməyəcəkdir.
(b) Ayrı-seçkilik edilmədən, milli və ən əlverişli rejim prinsipi hər hansı Razılığa Gələn Tərəflərdən birinin üzv olduğu hər hansı gömrük, iqtisadi və ya monetar ittifaqı, ümumi bazar və ya sərbəst ticarət zonası; öz vətəndaşlarının, şirkətlərinin və ya hər hansı üçüncü dövlətin üzv olduğu həmin birlik, ümumi bazar və ya sərbəst ticarət zonası əsasında mövcud və ya gələcəkdə verilməyəcəkdir.
(c) Bu sazişə və Razılığa Gələn Tərəflərin imzaladıqları hər hansı oxşar beynəlxalq sazişlərə uyğun olaraq Bu maddənin 1-ci bəndləri sərmayəçi və Qəbul edən Razılığa Gələn Tərəf arasında mübahisələrin həlli müddəalarına tətbiq edilmir.
(d) Bu maddənin 2-ci və 3-cü bəndləri hər bir Razılığa Gələn Tərəfin torpaq və daşınmaz əmlakın əldə edilməsi və daşınmaz əmlak hüquqları ilə bağlı öz sərmayəçilərinə və ya onların sərmayələrinə tətbiq etdiyi rejimi digər Razılığa Gələn Tərəflərinə və onların sərmayələrinə şamil edilməsi öhdəliyini daşımır.

MADDƏ 4

SƏRMAYƏÇİ HAQQINDA İNFORMASIYAYA ÇIXIŞ VƏ ŞƏFFAFLIQ

Qəbul edən Razılığa gələn Tərəf potensial sərmayəçi barədə onun korporativ idarəetmə tarixçəsi və sərmayəçi kimi mərcübəsi haqqında informasiya əldə edə bilər. Qəbul edən Razılığa gələn Tərəf bu barədə məxfi biznes məlumatını açıqlamayacaq. Qəbul edən Razılığa gələn Tərəf əldə edilən məlumatı məxfi biznes məlumatının qorunması və digər daxili qanunvericiliyin tələblərinə gözlənilməsi şərti ilə sərmayənin yatırılacağı məkanda açıqlaya bilər.

MADDƏ 5

ÜMUMİ İSTİSNALAR

1. Bu Saziş;
 - a) İnsan, heyvan, təbiət, sağlamlıq və ya ətraf mühitin qorunması;
 - b) Canlı və cansız tükənən təbii ehtiyatların qorunması.ilə əlaqədar hər hansı qeyri-diskriminasiya tədbirlərinin qarşısının alınması kimi şərh edilməyəcəkdir.
2. Bu Sazişin müddəaları;
 - a) Hər hansı Razılığa gələn Tərəfin təhlükəsizlik maraqlarına zidd olan hər hansı məlumatı çıxış və yaxud aşkarlanması tələb edilməsi kimi şərh edilməyəcəkdir;
 - b) Milli Təhlükəsizlik maraqlarının qorunması məqsədilə mühüm hesab edilən aşağıdakı tədbirlərin görülməsinin qarşısının alınması kimi şərh edilməyəcəkdir;
 - (i) silah, döyüş sursatları və müharibə alətləri ilə ticarət və silahlı və digər təhlükəsizlik qüvvələrinin təchizatı məqalları, materialları və xidmətlərlə bağlı birbaşa və ya dolaylı ticarət əməliyyatları ilə əlaqədar;
 - (ii) müharibə və ya beynəlxalq münasibətlərdə digər fəvqəladə hallar zamanı görülməli, və ya

- (iii) nüvə silahlarının və ya digər nüvə partlayıcı qurğularının yayılmaması ilə bağlı milli siyasətinin və ya beynəlxalq sazişlərinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar və ya
- (a) Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsi əsasında beynəlxalq sülhün və təhlükəsizliyin saxlanması üzrə öhdəli yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar tədbirlərin görülməsinin qarşısının alınması kimi şərh edilməyəcəkdir.

MADDƏ 6

EKSPPROPRIASIYA

1. Qanunvericiliyə və bu Sazişin 3-cü maddəsinə uyğun olaraq, sərmayələr ictimai və dövlət mənafeyinin tələb etdiyi seçkiliyə yol vermədən, qanun tələblərinə müvafiq olaraq və dərhal, adekvat və effektiv kompensasiyanın ödənilməsi ilə istisna olmaqla, qanunvericiliyinə və ekspropriasiyaya, milliləşdirməyə və ya, birbaşa və ya dolayısı ekspropriasiyaya milliləşdirməyə (bundan sonra "ekspropriasiya" adlanır) bərabər nəticə verən hər hansı digər tədbirlərə məruz qalmayacaq.
2. Səhiyyə, təhlükəsizlik və ətraf mühit kimi qanuni olan dövlət mənafeyinin müdafiəsi üçün nəzərdə tutulan və tətbiq qeyri-diskriminasiyalı qanuni tədbirlər dolayısı ekspropriasiya təşkil etmir.
3. Kompensasiya, ekspropriasiyanın həyata keçirildiyi və ya ictimaiyyətə məlum olduğundan, hansı daha tez baş verə bilər və bilavasitə əvvəlki vaxtda ekspropriasiya edilmiş sərmayənin ədalətli bazar dəyərində bərabər olacaqdır. Kompensasiya gecikdirilmədən ödəniləcəkdir və bu Sazişin 8-ci maddəsində göstəriləni kimi sərbəst köçürülə bilər.
4. Kompensasiya sərbəst dövrəli valyutada həyata keçiriləcək və əgər kompensasiyanın ödənilməsində gecikmə baş verərsə:
 - a) Azərbaycan sərmayəçilərinin Türkiyə Respublikasının ərazisindəki sərmayələrinə münasibətdə Qəbul edilən Razılığa Tərəfin ictimai/dövlət tələblərinin ən yüksək faiz dərəcəsini daxil edir.
 - b) Türkiyə sərmayəçilərinin Azərbaycan Respublikasının ərazisindəki sərmayələrinə münasibətdə ekspropriasiya vaxt real ödəniş vaxtına qədər bu valyuta üçün bazar əsasında müəyyən edilən kommertiya dərəcəsi üzrə faizi də edəcəkdir.
5. Sərmayələri ekspropriasiya edilmiş sərmayəçi onun işinin və bu Maddədə ifadə olunmuş prinsiplərə müvafiq qaydada sərmayələrinin qiymətləndirilməsinin Qəbul edilən Razılığa gələn Tərəfin məhkəmə və ya digər səlahiyyətli orqanı tərəfindən təxirə salınmadan yenidən baxılması hüququna malik olacaqdır.

MADDƏ 7

ZƏRƏRİN KOMPENSASIYA EDİLMƏSİ

1. Bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisindəki sərmayələri sonuncu Razılığa Tərəfin dövlətinin ərazisində baş verən müharibə və ya digər silahlı münaqişə, fəvqəladə vəziyyət, üsyan, qiyam nəticəsində çəkirsə, sonuncu Razılığa gələn Tərəf onlara münasibətdə restitusiya, əvəzin ödənilməsi, kompensasiya və ya hər hansı ödənişlərlə bağlı rejim tətbiq edəcəkdir, və bu, sonuncu Razılığa gələn Tərəfin öz sərmayəçilərinə və ya hər hansı üçüncü dövlət sərmayəçilərinə münasibətdə tətbiq etdiyi rejimdən, sərmayəçi üçün hansı daha əlverişlidir, az əlverişli olmayacaqdır. Fəvqəladə ödəmələr effektiv həyata keçirilə bilər, sərbəst dövrəli valyutada və təxirə salınmadan köçürülməlidir.
2. Bu Maddənin 1-ci bəndi nəzərə alınmaqla, bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçisinə münasibətdə, o, bu bənddə göstərilən hər hansı vəziyyətdə, digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində aşağıdakılar nəticəsində ziyan çəkirsə:
 - a. sonuncunun silahlı qüvvələri və ya hakimiyyət orqanları tərəfindən onun sərmayəsinin tam və ya bir hissəsinin müsadirəsi, və ya
 - b. sonuncunun silahlı qüvvələri və ya hakimiyyət orqanları tərəfindən onun sərmayəsinin tam və ya bir hissəsinin, vəziyyətin zərər tələb etmədən məhv edilməsi,mövcud şərait nəzərə alınmaqla adekvat kompensasiya həyata keçiriləcəkdir.

MADDƏ 8

SƏRBƏST KÖÇÜRMƏ

1. Hər bir Razılığa gələn Tərəf digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçiləri üçün sərmayə ilə bağlı ödəmələrin öz dövlət ərazisinə və ərazisindən sərbəst və gecikdirilmədən köçürülməsini vicdanla təmin edəcək. Belə ödəmələrə xüsusi halda, bununla məhdudlaşmayaraq:
 - a) sərmayənin saxlanması, inkişaf etdirilməsi və ya artırılması üçün əsas və əlavə məbləğlər;
 - b) gəlirlər;
 - c) sərmayənin tam və ya qismən satışından və ya ləğv edilməsindən əldə edilən vəsaitlər;
 - d) 6-cı və 7-ci maddələrə uyğun olaraq ödənilməli olan kompensasiya;
 - e) idarəetmə xərcləri ilə əlaqədar ödəmələr;
 - f) sərmayə ilə bağlı borc faizləri ilə bağlı ödəmələr;
 - g) royaltilər və lisenziya haqları və ya digər oxşar xərclərin ödənilməsi kimi sərmayə qoyuluşu ilə bağlı fəaliyyətdən ya xərclərin ödənilməsi üçün tələb olunan məbləğlər;
 - h) Sərmayə ilə bağlı bir Razılığa Gələn Tərəfin ərazisindəki digər Razılığa Gələn Tərəfin vətəndaşlığına mənsub iş icazə işləyən kadrların əmək haqları və digər mükafatları;

- i) Sərmayə mübahisəsinin tənzimlənməsindən irəli gələn ödəmələr;
2. Sərmayəçi və Qəbul edən Razılığa Gələn Tərəf arasında başqa razılışma olmadıqda köçürmələr sərmayənin yatır sərbəst dönərli valyutada və ya köçürmə valyutasının köçürmə günü tətbiq edilən dönərli valyutada, tətbiq olunan məzənnəsi ilə həyata keçiriləcəkdir. Əgər bazar məzənnəsi mövcud deyilsə, tətbiq edilən mübadilə məzənnəsi valyutaların "SDR"-ə çevrilməsi üzrə ən son mübadilə məzənnəsi istifadə ediləcəkdir.
3. Xüsusi hallarda, ödəmələr və kapitalın hərəkəti ödəniş balansında tarazlığın ciddi pozulmasına yol açarsa hər bir Rə Gələn Tərəf ayrı-seçkilik etmədən, vicdanla müvəqqəti olaraq köçürmələri yubada bilər.
4. Bu Maddənin 1-ci və 2-ci bəndlərinə baxmayaraq, Razılığa gələn Tərəf sərmayəçinin Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin
 - a. vergi və rüsumların ödənilməsi;
 - b. müflisləşmə və iflas işi və ya kreditörün hüquqlarının müdafiəsi;
 - c. cinayət və ya digər hüquq pozuntuları;
 Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin məhkəmə və tribunallarının qərar və ya prosedurlarına uyğun olmasını təmin qanunvericiliyinə müvafiqliyini müəyyən etmək üçün qərəzsiz, ayrı-seçkiliksiz və vicdanlı tədbirlərin həyata keçirilməsi vas köçürməni məhdudlaşdırma bilər.

MADDƏ 9

SUBROQASIYA

1. Bir Razılığa Gələn Tərəfin sərmayəçisinin sərmayələri qanunvericiliyə uyğun olaraq qeyri-kommersiya risklərindən s olunursa, zəminlə sərmayəçi arasında bağlanan sığorta müqaviləsinin şərtlərinə uyğun olaraq zəminin subroqasiyası Razılığa Gələn Tərəf tərəfindən tanınacaqdır.
2. Zəminə həmin investorun investisiya ilə bağlı hüquq və iddialarını yerinə yetirmək hüququ verilir. Subroqasiya e hüquq və ya iddialar ilkin sərmayəçinin hüquq və ya iddialarından üstün olmayacaqdır.
3. Razılığa Gələn Tərəf və zəmin arasındakı mübahisələr Bu Sazişin 11-ci maddəsinə uyğun olaraq həll ediləcəkdir.

MADDƏ 10

MƏSLƏHƏTLƏŞMƏLƏR

Razılığa gələn Tərəflər, onlardan hər hansı birinin müraciəti əsasında, bu Sazişlə əlaqədar aralarında yaranan hər har mübahisənin həll edilməsi, və ya bu Sazişin yerinə yetirilməsi və ya tətbiq edilməsi ilə bağlı hər hansı bir məsələnin nəz keçirilməsi, və ya bu Sazişdən irəli gələ biləcək hər hansı digər məsələnin öyrənilməsi üçün təxirəsalınmaz məsləhətləşmələr keçi razılışırlar. Belə məsləhətləşmələr Razılığa gələn Tərəflər arasında diplomatik kanalları vasitəsilə razılışdırılmış yerdə və vaxtda Rə gələn Tərəflərin səlahiyyətli orqanları arasında həyata keçiriləcəkdir.

MADDƏ 11

SƏRMAYƏÇİ VƏ QƏBUL EDƏN RAZILIĞA GƏLƏN TƏRƏF ARASINDA MÜBAHİSƏLƏRİN HƏLLİ

1. Bir Razılığa Gələn Tərəfin sərmayəçisinin digər Razılığa Gələn Tərəfin ərazisində sərmayə ilə əlaqədar yaranmış mübahisələr sərn tərəfindən Qəbul edən Razılığa Gələn tərəfə yazılı, ətraflı qeyd edilməklə bildirilməlidir. Sərmayəçi və Razılığa gələn Tərəf mübah imkan daxilində məsləhətləşmələr və danışıqlar yolu ilə həll edəcəklər. Mübahisə edən tərəflər arasında digər razılışmanın oln təqdirdə, danışıqların aparılacağı yer mübahisənin iştirakçısı olan Razılığa gələn Tərəfin paytaxtı olacaqdır. Mübahisənin iştirakçısı Razılığa gələn Tərəfin danışıqlarda iştirak etməkdən imtina etməsi səbəbindən sərmayəçinin bu maddənin 2-ci bəndində göst mübahisə həlli proseduruna müraciət etməsi hüququnu məhdudlaşdırma və ya onun qarşısını ala bilməz.
2. Əgər mübahisələr bu maddənin 1-ci bəndində göstərilən yazılı bildirişin verildiyi tarixdən altı ay müddətində tənzimlənə bil sərmayəçi mübahisəni aşağıdakılardan birinə vermək seçiminə malikdir:
 - a. Dövlətinin ərazisində sərmayə qoyulmuş Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin səlahiyyətli məhkəməsinə ; və ya
 - b. Bu maddənin 4-cü bəndinin (a) və (b) yarımbəndləri istisna olmaqla
 - (i) Dövlətlər və digər Dövlətlərin vətəndaşları arasında sərmayə mübahisələrinin həlli üzrə konvensiyaya uyğun t təsis edilmiş Sərmayə Mübahisələrinin Həlli üzrə Beynəlxalq Mərkəzə ;(əgər Hər iki Razılığa Gələn Tə Konvensiyanı imzalamışsa),
 - (ii) Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Beynəlxalq Ticarət Hüququ üzrə Komissiyasının ("UNCITRAL") Arbitraj Qayda müvafiq olaraq təsis ediləcək "ad hoc" arbitraj məhkəməsinə,
3. Əgər sərmayəçi bu maddənin 2-ci bəndində göstərilmiş mübahisənin həlli prosedurlarından birinə müraciət etmişsə, bu onun üçü instansiya hesab edilir.
4. Bu maddənin 2-ci bəndinin müddəalarına baxmayaraq;
 - a) Qəbul edən Razılığa Gələn Tərəfin xarici kapitalla bağlı qanunvericiliyinə uyğun olaraq, investisiya fəaliyyəti ilə əla lisenziya tələb edilən sahələrə lisenziya alınmış və yalnız faktiki olaraq fəaliyyətə başlamış sərmayə ilə bağlı mübah hər iki Razılığa Gələn Tərəflər arasında razılışdırılmaqla Sərmayə Mübahisələrinin Həlli üzrə Beynəlxalq Mərkəzə digər beynəlxalq mübahisə mexanizminə göndərilə bilər.

- b) Mülkiyyət və Daşınmaz əmlakla bağlı hüquqlara dair mübahisələr bütövlükdə Qəbul edilən Razılığa Gələn T məhkəmələrinin yurisdiksiyasına daxil edilir və Sərmayə Mübahisələrinin Həlli üzrə Beynəlxalq Mərkəzə və ya beynəlxalq mübahisə mexanizminə göndərilə bilməz.
5. Arbitraj prosedurunun və ya arbitraj məhkəməsi qərarının yerinə yetirilməsinin hər hansı bir mərhələsində mübahisə tərəfi Razılığa gələn Tərəflərdən heç biri mübahisədə qarşı tərəf olan sərmayəçinin sığorta və ya bu maddənin 9-cu maddəsində nə tutulan təminat əsasında onun itkilərini tam və ya qismən ödəyən kompensasiyanı aldığına nəzərə alaraq çıxış edə bilməz. Əgər sərmayəçi tərəfindən mübahisə daha əvvəl beynəlxalq məhkəməyə verilməmişə, sığortaçı tərəfindən eyni mübahisə beynəlxalq məhkəməyə çıxarıla bilməz.
6. Mübahisə bu Sazişin şərtlərinin tətbiqini nəzərdə tutan, mübahisə tərəfi olan Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin qanunverici (konflikt hüququ da daxil olmaqla) və beynəlxalq ümumi hüququn Razılığa Gələn Tərəflər tərəfindən qəbul edilmiş prinsiplərinə uyğun olaraq həll olunacaqdır.
7. Bu qərar mübahisə tərəfləri üçün son və məcburi olacaqdır. Hər bir Razılığa gələn Tərəf qərarı öz milli qanunvericiliyinə uyğun edəcəkdir.

MADDƏ 12

RAZILIĞA GƏLƏN TƏRƏFLƏR ARASINDA MÜBAHİSƏLƏRİN HƏLLİ

1. Bu Sazişin tətbiqi və təfsiri ilə əlaqədar mübahisələr Razılığa Gələn Tərəflər arasında əməkdaşlıq çərçivəsində qısa müddət ərzində ədalətli həll ediləcəkdir. Razılığa Gələn Tərəflər nəticə əldə edilməsi üçün birbaşa və effektiv danışıqlar aparacaqlar. Razılığa Gələn Tərəflər mübahisələrin yaranacağı tarixdən altı (6) ay ərzində həll edilməzsə, mübahisələr Razılığa Gələn Tərəflərin müraciəti əsasında Arbitraj Məhkəməsinə veriləcəkdir.
2. Belə Arbitraj Məhkəməsi hər bir fərdi iş üçün aşağıdakı qaydada təsis olunacaqdır. Arbitraj haqqında müraciətin alındığı tarixdən etibarən iki (2) ay ərzində hər bir Razılığa gələn Tərəf Məhkəmənin bir üzvünü təyin edəcəkdir. Sonra bu iki üzv hər iki Razılığa gələn Tərəfin razılığı əsasında Məhkəmənin Sədri kimi təyin olunacaq üçüncü dövlətin vətəndaşını seçəcəklər. Sədr digər iki üzvün olduğu vaxtdan sonra dörd (4) ay ərzində təyin olunacaqdır.
3. Razılığa Gələn Tərəflərin arbitrləri təyin olduğu tarixdən sonra 4 ay ərzində Məhkəmənin Sədrini seçmək üçün razılığa gələn Tərəflər, Sədr tərəflərin müraciəti əsasında Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi tərəfindən təyin ediləcəkdir.
4. Əgər bu maddənin 2-ci və 3-cü bəndlərində göstərilən məsələlərə əlaqədar Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsinin sədri hər hansı səb göstərilən funksiyaları yerinə yetirə bilmirsə və ya Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı birinin dövlətinin vətəndaşındırsa təyinatla müavini tərəfindən həyata keçiriləcəkdir. Əgər Sədr müavini hər hansı səbəbdən göstərilən funksiyaları yerinə yetirə bilmirsə Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı birinin dövlətinin vətəndaşındırsa Razılığa gələn Tərəflərdən heç birinin dövlətinin vətəndaş olmayan və bu funksiyaları yerinə yetirə biləcək, Beynəlxalq Məhkəmənin ən yüksək rütbəli üzvü zəruri təyinatların həyata keçirəcəkdir.
5. Sədrin seçilməsindən sonra üç (3) ay müddətində tribunal bu Sazişin müddəalarına uyğun olaraq prosedur qaydaları barədə rəhbərlik təklif edəcəkdir. Əgər razılıq olmazsa, tribunal Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsinin Sədrinə beynəlxalq arbitraj prosedurunun ümumi qaydalarına əsasən prosedur qaydalarını müəyyən etmək üçün müraciət edəcəkdir.
6. Başqa cür razılaşdırılmadıqda, bütün sənədlərin təqdim edilməsi və dinləmələr Sədrin seçilməsindən sonra səkkiz (8) ay ərzində başlatılacaq və Arbitraj Məhkəməsi yekun sənədlərin təqdim edilməsindən və ya dinləmələrin başa çatmasından sonra, hansı dal baş verərsə, ondan sonra iki (2) ay ərzində qərar qəbul edəcəkdir. Arbitraj Məhkəməsi hər iki Razılığa gələn Tərəf üçün son və məcburi qərarını səs çoxluğu ilə qəbul edəcəkdir.
7. Arbitraj Məhkəməsi öz qərarını bu Sazişin əsasında və Razılığa gələn Tərəflərin arasında tətbiqə yararlı beynəlxalq hüquq norma uyğun qəbul edəcəkdir.
8. Hər bir Razılığa gələn Tərəf özünün təyin etdiyi üzvün və özünün məhkəmə prosesində təmsil edilməsi xərclərini ödəyəcəkdir. Razılığa gələn Tərəf Sədrin xərcini, həmçinin digər ümumi xərclərin ödənilməsinə bərabər hissədə öz üzünə götürəcəkdir.
9. Əgər mübahisə bu Sazişin 11-ci maddəsinə uyğun olaraq beynəlxalq məhkəməyə çıxarılmışsa və hazırda məhkəmə davam edir maddə əsasında həmin mübahisə ilə bağlı hər hansı beynəlxalq məhkəməyə müraciət edilə bilməz. Lakin bu hər iki Razılığa Gələn Tərəflər arasında birbaşa və effektiv danışıqların aparılmasını istisna etmir.

MADDƏ 13

SAZİŞİN TƏTBİQ SAHƏSİ

Bu Sazişin müddəaları Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı birinin sərmayəçiləri tərəfindən digər Razılığa gələn Tərəfin ərazisində bu Sazişin qüvvəyə minməsi tarixindən əvvəl və ya sonra mövcud olan sərmayələrə tətbiq olunacaq. Lakin bu Sazişin müddəaları qüvvəyə minməsindən əvvəl baş verdiyi hallardan irəli gələn mübahisələrə və ya onun qüvvəyə minməsindən əvvəl həll olmuş mübahisələrə tətbiq olunmayacaqdır.

MADDƏ 14

ƏLAVƏ VƏ DƏYİŞİKLİKLER

Bu Sazişə əlavə və dəyişikliklər Razılığa Gələn Tərəflərin qarşılıqlı razılığı əsasında edilə bilər. Bu Sazişin ayrılmaz hissəsi həmin əlavə və dəyişikliklər ayrıca protokollarla rəsmiləşdiriləcək və bu Sazişin 15-ci maddəsinin müddəalarına uyğun olaraq qüvvədədir.

MADDƏ 15

QÜVVƏYƏ MİNNMƏ, QÜVVƏDƏ QALMA VƏ LƏĞV ETMƏ

1. Bu Saziş Razılığa gələn Tərəflərin onun qüvvəyə minməsi üçün zəruri dövlətdaxili prosedurları yerinə yetirdikləri barədə diplomatik kanallar vasitəsilə bir-birilərinə göndərdikləri yazılı bildirişin alındığı tarixdən sonra otuzuncu gündə qüvvəyə minəcəkdir.
2. Bu Saziş on (10) il müddətində qüvvədə qalacaq və bir Razılığa gələn Tərəf digər Razılığa gələn Tərəfə ilkin onillik müddətin son və ya sonrakı müddətdə bir (1) il əvvəl onu ləğv etmək niyyəti barədə diplomatik kanallar vasitəsilə yazılı şəkildə bildiriş göndərərək Saziş öz qüvvəsini saxlayacaqdır.
3. Bu Sazişin ləğv edilməsi tarixindən əvvəl qoyulmuş sərmayələrə münasibətdə onun digər maddələrinin şərtləri bu Sazişin ləğv edilməsi tarixindən növbəti on (10) il müddətində qüvvədə qalacaqdır.
4. Bu Sazişin qüvvəyə minməsi tarixindən etibarən 9 - fevral 1994-cü il tarixində imzalanmış "Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası arasında sərmayələrin təşviqi və qarşılıqlı qorunması haqqında Saziş" qüvvədən düşmüş hesab ediləcəkdir.

BUNUN TƏSDİQİ OLARAQ, bunun üçün lazımı surətdə səlahiyyətlər almış, aşağıda imza etmiş təmsilçilər, hazırkı imzaladılar.

İzmir şəhərində 2011-ci il " 25" oktyabr tarixində, hər biri Azərbaycan, türk və ingilis dillərində olmaqla, iki əsl nüsxədə imzalanmışdır, bütün mətnlər bərabər autentikdir. Bu Sazişin təfsiri və tətbiqi zamanı fikir ayrılığı yarananda ingilis dilindəki mətnə istinad ediləcəkdir.

Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından

Türkiyə Respublikası
Hökuməti adından